

ÖCKERÖ KOMMUN

Energiplan 2009

Handlingsprogram

Inledning

Enligt lagen om kommunal energiplanering skall det i varje kommun finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Föreliggande dokument ersätter den energiplan som antogs av kommunfullmäktige 1985. *Energiplan 2009* består av två delar, ett faktaunderlag och ett handlingsprogram. Syftet med denna uppdelning är att handlingsprogrammet skall vara ett politiskt dokument av långsiktig karaktär, medan lägesbeskrivningen skall kunna uppdateras med jämna mellanrum och på ett objektivet sätt användas för en uppföljning av de politiska besluten.

Energiplan 2009 – Handlingsprogram är tänkt att gälla fram till år 2020. Det ansluter sig till EU:s klimat- och energipaket, som antogs i december 2008. Det finns också kopplingar mellan kommunens energiplan och de miljömål för Öckerö kommun som antogs av fullmäktige år 2008.

Energiplan 2009 – Lägesbeskrivning skall ses som en faktakälla, där det ges en beskrivning av situationen i skrivande stund, den utveckling som lett dit fram och något om den förväntade fortsatta utvecklingen i kommunen. Dokumentet bör uppdateras med jämna mellanrum för att följa utvecklingen och mäta om de politiska målen är på väg att uppnås.

Energiplanen vill ge en helhetssyn över situationen i kommunen. Det innebär att alla energislag och samtliga sektorer som använder energi behandlas här. Helhetssynen innebär att planen även behandlar områden där kommunpolitiken har ett begränsat eller indirekt inflytande över energianvändningen.

Energiplanen fokuserar på den energi som förbrukas i kommunen och säger mycket lite om hur den produceras, vilket i stället behandlas i andra sammanhang.

Vision

Alla boende och verksamma i Öckerö kommun skall vara medvetna om behovet att minska sin energiförbrukning och känna sig motiverade att handla därefter.

Denna vision betonar den enskildes ansvar och medför att ökade resurser främst skall läggas på information och rådgivning. Rådgivning där allmänheten, företag och kommunala verksamheter kan få råd i specifika problem vad gäller ett effektivare energianvändande. Detta skall kombineras med en uppsökande informationsverksamhet i skolor, på företag, i kommunal verksamhet och i det offentliga rummet för att hålla dessa frågor aktuella.

Mål

Den totala energiförbrukningen skall 2020 ha minskat med 10 % i förhållande till 2007 års förbrukning.

EU:s klimat- och energipaket säger att den totala energiförbrukningen skall ha minskat med 20 % till år 2020 jämfört med vad den skulle ha varit om inga energibesparande åtgärder hade vidtagits. Eftersom kommunens totala energiförbrukning historiskt har ökat med cirka 1 % om året, kan målet för 2020 ges ovanstående formulering.

I absoluta tal innebär detta att den totala energiförbrukningen skall vara mindre än 255 GWh beräknat på samma sätt som i *Energiplan 2009 – Lägesbeskrivning 2007*. För att uppnå detta mål utan att behöva vidtaga drastiska åtgärder i slutet av perioden bör följande delmål vara uppfyllda:

Senast 2012 skall den totala energiförbrukningen inte längre öka.

Senast 2016 skall den totala energiförbrukningen vara klart under 2007 års nivå.

Åtgärder

Att bryta en trend som varit i stort sett konstant de senaste tjugo åren är inte lätt, och för att kunna åstadkomma detta krävs resurser och ett aktivt agerande som resulterar i ett antal prioriterade åtgärder. Dessa åtgärder bör vidtagas så snart det ekonomiskt är möjligt, då de behöver verka under hela planperioden för att få avsedd effekt. För att åstadkomma en minskning av energiförbrukningen bör främst åtgärder vidtagas inom följande områden:

Information
Energideklarationer
Kollektivtrafik
Trafikplanering
Kommunal verksamhet
ÖBO

Information

Visionen betonar den enskildes ansvar och medför att ökade resurser främst skall läggas på information och rådgivning. Den medför att mycket stor vikt skall läggas vid att försöka påverka medborgarnas beteende, både hemma och på arbetsplatsen. Resurser skall läggas dels på olika former av rådgivning, där allmänheten, företag och kommunala verksamheter kan få råd i specifika problem, dels på uppsökande informationsverksamhet i skolor, i nära samarbete med olika verksamheter och i det offentliga rummet.

Rådgivningsfunktionen skall ha hög tillgänglighet, någon dag i veckan även utanför kontorstid. Den skall vara kompetent bemannad, ha en tydlig marknadsföring och bli en naturlig samtalspartner i snart sagt alla energifrågor.

Energideklarationer

Sedan 1 januari 2009 skall i samband med försäljning av ett småhus säljaren se till att en Energideklaration upprättas. Denna innehåller normalt förslag på förbättringar vad gäller husets energiprestanda. Det finns dock inget krav på köparen att denne skall se till att dessa förslag genomförs. Men som ett led i kommunens energirådgivning skall kommunen begära in en kopia på Energideklarationen och den nye ägaren skall uppmanas att gå igenom denna med kommunens energirådgivare.

Kollektivtrafik

Transportsektorn står för en tredjedel av den totala energiförbrukningen i kommunen. För att kunna minska denna andel måste kollektivåkandet öka, främst vad det gäller resor till och från arbetsplatsen. Kommunen skall i samarbete med Västtrafik arbeta för att kollektivtrafiken över kommungränsen görs mer attraktiv. Detta kommer att ske inom det projekt som kallas K2020.

Kollektivresandet inom kommunen varierar kraftigt under dagen, med många resenärer när skolorna börjar och slutar, medan den däremellan har en låg intensitet. För att minska energiförbrukningen skall busstrafiken anpassas efter behovet, så att kollektivtrafiken under högtrafik sker med vanliga bussar, medan den under andra tider på dygnet skall ske via anropsstyrda mindre bussar, så kallade flexlinjer.

Trafikplanering

Den handelsstrategi som fullmäktige antog 2008 har som mål att det skall finnas konkurrenskraftiga butiker i kommunen och att det också etableras en systembutik här. Denna strategi bör omsättas i handling, då detta bland andra positiva effekter skulle medföra ett minskat bilåkande över kommungränsen.

Öckerö kommun med sina korta avstånd mellan kommundelarna och flacka terräng uppmanar till en omfattande gång- och cykeltrafik. Trafikplaneringen skall i större omfattning än tidigare främja detta för att minska bilåkandet inom kommunen. Det gäller inte minst att skapa säkra gång- och cykelvägar i anslutning till skolorna, vilket skulle minska föräldrarnas behov av att transportera sina barn till och från skolan med bil.

Färjetrafiken står för en betydande del av vår energiförbrukning. Kommunen skall därför mer aktivt än tidigare tillsammans med berörda intressenter undersöka möjligheterna av fler fasta förbindelser mellan kommunens öar, inte minst för att kunna minska färjetrafiken. Även om bilåkandet kan komma att öka något, medför en fast förbindelse att den totala energiförbrukningen minskar.

Kommunal verksamhet

De kommunala verksamheterna är den förbrukargrupp som har ökat sin energiförbrukning mest under de senaste åren. Därför är det viktigt att all kommunalanställd personal utbildas i hur de kan minska sin verksamhets energiförbrukning, både för att påverka den faktiska förbrukningen och som en symbolhandling, som visar att kommunledningen prioriterar just dessa frågor.

Den enskilt största energiförbrukaren i de kommunala verksamheterna är gatubelysningen. Byte av gatubelysningsarmaturer mot sådana med energisnålare lampor har påbörjats, den skall fortsätta och innan periodens slut skall detta omfatta hela gatubelysningsnätet.

Användandet av närproducerad mat minskar behovet av transporter med åtföljande energikonsumtion. Öckerö kommun är centrum för den svenska fiskerinäringen och det självklara målet skall därför vara att all fisk som serveras i skola och omsorg skall vara färsk och landad i kommunen.

Öckerö Bostads AB

ÖBO är ett helägt kommunalt dotterbolag. ÖBO har redan gjort omfattande investeringar i energieffektivisering gällande nästan alla sina fastigheter. Energieffektiviseringen har omfattat konvertering till värmepumpar, utbyten av ventilationsanläggningar, samt nya datoriserade styr- och övervakningssystem. ÖBO:s egna mål är att redan till 2010 ha sänkt energiförbrukningen för uppvärmning med 30 % i förhållande till den år 2006.

I tillägg till dessa åtgärder skall ÖBO ges i uppdrag att undersöka om det är möjligt att vid nybyggnation skapa närvärmenät. Uppvärmningen skulle kunna ske med en kombination av solfångare, lokal vindkraft och biobränslen. De senare skulle kunna vara flis från kommunens återvunna trädgårds- och byggavfall, som är en energiresurs som redan finns inom kommunen och som bättre bör tas till vara.

Uppföljning

Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att följa utvecklingen vad gäller kommunens totala energiförbrukning. *Energiplan 2009 – Lägesbeskrivning* skall uppdateras när statistik för 2012, 2016, och 2020 finns tillgänglig. Resultaten skall rapporteras till kommunfullmäktige.